

JOVAN B. TODOROVIĆ, redovni profesor Mašinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, redovni član AINS godine, sekretar Odeljenja mašinskih nauka, inostrani član AINCG od 2010. godine.

Roden je 19. septembra 1932. godine u Beogradu od oca Branislava, advokata iz Beograda i majke Darinke, rodene Kangrga. Supruga Ljiljana, diplomirani filolog. Osnovnu i srednju školu završio u Beogradu. Godine 1957. završio Mašinski fakultet Univerziteta u Beogradu i na istom 1972. godine odbranio doktorsku disertaciju iz područja pouzdanosti kočnih sistema motornih vozila. Od 1957. do 1963. godine radio je u preduzeću Industrija mašina i traktora u Beogradu, najpre kao opitni inženjer, zatim kao konstruktor i upravnik Laboratorije i na kraju u zvanju zamenika direktora Instituta IMT -a.

Sredinom 1962. godine izabran je za docenta, početkom 1967. godine za vanrednog, a sredinom 1974. godine za redovnog profesora Mašinskog fakulteta u Beogradu, za grupu predmeta Motorna vozila. Od 1977. do 1997. godine bio je šef Katedre za motorna vozila. Obavljao je i dužnosti prodekana, direktora Instituta i predsednika Saveta Fakulteta, a od 1987. do 1991. bio je prorektor Univerziteta u Beogradu za oblast nauke.

Pored rada na matičnom fakultetu držao je predavanja na više fakulteta u zemlji (Novi Sad, Kragujevac, Skoplje, Sarajevo, Zagreb), a po pozivu i na univerzitetima u Velikoj Britaniji (Cranfield), Japanu (Tokyo, CHUO University) i Italiji (Palermo).

Bio je mentor 26 doktorskih disertacija, 45 magistarskih i specijalističkih teza i član u preko 120 komisija za odbranu doktorskih, magistarskih i specijalističkih radova.

Objavio je desetak knjiga, udžbenika i monografija a objavio je ili javno saopštio preko 220 naučnih i stručnih radova, koji su citirani u međunarodnim časopisima i zbornicima više od 20 puta, a u domaćim časopisima i radovima na nacionalnim skupovima preko 250 puta. Rukovodio je i saradivao na preko 40 naučno-istraživačkih i razvojnih projekata, pretežno za potrebe industrije vozila i komponenata Vojske Jugoslavije, delom finansiranih i od odgovarajućih fondova Republike i Federacije. Najznačajniji projekti kojima je rukovodio odnosili su se na istraživanja pouzdanosti motornih vozila i srodnih tehničkih sistema, zatim na istraživanje radnih opterećenja elemenata motornih vozila i razvoj usavršenih, verovatnosnih metoda njihovog proračuna ina istraživanja u kompleksnom domenu bezbednosti saobraćaja.

Svoj naučni i istraživački rad usmerio je u više teorijski i eksperimentalno povezanih područja. U području tribologije i frikcionih sistema bavio se problemima trenja u kočnicama i spojnicama motornih vozila, uspostavljajući veze uticajnih faktora na performanse ovih mehanizama, uz analize mehanizama ovih uticaja. Ova istraživanja su bila podržana i obimnim eksperimentalnim radovima, u okviru čega je razvio više probnih stolova i opitnih uređaja, a zatim i Laboratoriju za frikcionu i kočnu sisteme - FRIMEKS. Izveštaji o ispitivanju kočnica ove laboratorije prihvaćeni su i verifikovani od strane više renomiranih proizvođača vozila u Evropi. U vezi sa kočnicama radio je i na problemima dinamike motornih vozila sa stanovišta njihovog kočenja, odnosno neposredno i na pitanjima stabilnosti vozila pri kočenju. Rezultati ovih istraživanja, koji su po prvi put objavljeni još 1972. godine, naišli su na dobar odjek u tehničkoj javnosti. Posebno je radio na istraživanjima pouzdanosti tehničkih sistema, a zatim i istraživanjima u drugim, srodnim granama sistemskih nauka, usmerenim na šire područje mašinskih sistema, a posebno na motorna vozila i kočne sisteme. Iz ove oblasti objavio je prvi rad još 1967. godine i to je jedan od prvih radova iz oblasti pouzdanosti objavljen u našoj zemlji. Radovi iz ove oblasti, posebno vezano za pouzdanost i trajnost obloga frikcionih kočnica motornih vozila, u većem broju su objavljeni u inostranstvu, na naučnim skupovima i u međunarodno priznatim časopisima.

Svoja istraživanja pouzdanosti proširio je i na srodne grane sistemskih nauka, pre svega na područje inženjerstva održavanja. Ova istraživanja su bila većim delom usmerena na zadovoljenje neposrednih

zahteva privrede, ali su u značajnom stepenu imala u teorijski karakter. Monografije iz pouzdanosti i efektivnosti tehničkih sistema, kao iz područja inženjerstva održavanja i danas se koriste ne samo na univerzitetima već i u privredi. Veliki deo istraživačkih napora ulagao je i u problematiku bezbednosti saobraćaja, odnosno istraživanja bezbednosnih karakteristika vozila. Na ovim problemima koji su i danas veoma aktuelni, još uvek intenzivno radi.

Bavio se i projektovanjem i konstruisanjem i ima nekoliko zaštićenih i većim delom realizovanih патената. Prva patentirana konstrukcija je nova dvostruka frikciona spojnica za traktore, koja je više godina ugrađivana u traktore IMT. Važni su i patenti inercijskih probnih stolovi za ispitivanje frikcionih kočnica i spojnica, koji se i danas koriste u više fabrika u zemlji. Zajedno sa još trojicom kolega konstruisao je prvi traktor sopstvene konstrukcije u IMT-u, koji se nekoliko godina serijski proizvodio u ovoj fabrici u Beogradu.

Profesor Todorović je jedan od osnivača i počasni predsednik Jugoslovenskog društva za motore i vozila. Tokom deset godina bio je član Saveta Međunarodne federacije automobilskih inženjera FISITA i dve godine potpredsednik ove federacije; četiri godine je bio član Upravnog odbora Međunarodne automobilske alijanse AIT i dve godine potpredsednik ove alijanse. Nekoliko godina bio je predsednik Republičkog saveta za bezbednost saobraćaja i konsultant Svetske zdravstvene organizacije u realizaciji programa prevencije saobraćajnih nezgoda na putevima. Bio je više godina angažovan kao ekspert organizacije UNIDO na razvojnim projektima u oblasti automobilske industrije i saobraćaja u zemljama istočne Afrike.

Profesor Todorović je član je Britanskog udruženja mašinskih inženjera IMechE (u zvanju "Fellow", odnosno FIMechE), ovlašćeni inženjer u Velikoj Britaniji, sa zvanjem Ceng. Član je i Američkog društva automobilskih inženjera SAE. Član je Naučnog društva Srbije od 1988. godine, obavljao je dužnost Sekretara ovog društva više godina, a sada je član Predsedništva. U Akademiji inženjerskih nauka Srbije i Crne Gore obavlja dužnost Sekretara Odeljenja za mašinske nauke. Član je uređivačkih odbora više naučnih i stručnih časopisa (Scientific Review, Journal of Operations Research, Mobility and Motor Vehicles) i glavni urednik nedavno pokrenutog novog stručnog časopisa IIPP ("Istraživanje i projektovanje za privredu"). Dobitnik je Oktobarske nagrade grada Beograda za oblast nauke, Medalje Federacije FISITA, zlatne značke IMT (za konstrukciju traktora), zlatne značke PPT iz Trstenika, Plakete bezbednosti SIV-a (za doprinos bezbednosti saobraćaja) i više drugih priznanja i nagrada. U 2002. godini dobio je Evropsku nagradu za bezbednost saobraćaja, koju u saradnji sa Evropskom Unijom dodeljuje Nemački savet za bezbednost saobraćaja.